

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITAJTE, KAR VAS ZANIMA

Entered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879.

No. 249 — Štev. 249 — VOLUME LIII—LETNIK LIII

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 26, 1945 — SREDA, 26. DECEMBRA, 1945

Tel. CHELSEA 3-1242

BOLGARSKA BO ZAVRGLA KRALJA

Ker je največja balkanska država Jugoslavija postala republika, in so jo velesile tudi priznale, je mogoče z vso gotovostjo sklepati, da bo tudi Bolgarska zavrgla monarhijo, ki je bila v mislih mnogih Bolgarov, odkar je umrl kralj Boris.

Temelj za to je že pripravljen. Georgij Dimitrov, bivši urednik komunističnega lista "Borsa", je pred kratkim rekel, da sobranje (parlament) namerava premeniti ustavo, kar pomeni, da bo zavrglo monarhijo.

Georgij Popov, minister za družabno blagostanje, je tudi rekel, da heče socialno demokratska stranka čimprej odpraviti monarhijo.

Mlad kralj Simeon in njegova mati Joana, živita v kraljevi palači v Vrani. Kraljica Joana je pred kratkim želela obiskati svojega očeta italijanskega kralja Viktorja Emanuela s svojim sinom, ampak sovjetski zastopniki v zavezniški komisiji so bili mnenja, da tak obisk ne bi bil na mestu in da bi se mogoče bolgarski izseljeni poslužili te priložnosti za politične intrige.

Mnogo bolgarskih beguncov je v Italiji, med njimi tudi vodja agrarcev Georgij M. Dimitrov, ki pa ni v nobenem sorodstvu s komunistom Dimitrovom. Dimitrova je iz Bolgarske z aeroplano odpeljal ameriški diplomatski zastopnik Maynard Barnes.

Z razglasitvijo bolgarske republike bodo vresničene sanje mnogih balkanskih Slovanov in sedaj upajo, da se bo Bolgarska združila z Jugoslavijo v veliko slovensko državo, ki bo segala od Črnega morja do Jadra.

Vse to pa je največ odvisno od Moskve. Marshal Tito je nedavno govoril o taki federaciji. Ako bo tudi Moskvi všeč, potem je združitev gotova in vse potrebova bosta pripravila in izdelala Dimitrov in Tito.

Predno pa se bo združitev izvršila, bo morala Bolgarska najbrže počakati, da sklene in podpiše mirovno pogodbo z zavezniški.

Prihodnje leto bo Bolgarska skoraj gotovo vključena v demokratski federalni Jugoslovij, četudi Združene države in Anglija ne odobrujeta politike v Beogradu in Sofiji. S to združitvijo pa bo tudi popolnoma premenjena stika Balkana in po nekaterih državah zaradi tega se sedaj vlada nervoznost, kot v Italiji, Tučiji in tudi na Grškem.

Jugoslavija in Bolgarska bosta po združitvi tudi vpostavili večjo macedonsko republiko, kot pa je sedanja, ki je vključena v Jugoslaviji. To pa bo tudi pomeni večji pritisk na Grško, da premeni grško-makedonsko mejo.

TAJNOSTI IZ DOBE ATLANTSKEGA CHARTERA

Tedanji položaj je bil izredno slab za zavezniške. Naša republika je nameravala zasesti Azorsko otočje v slučaju, da bi morala Anglija ostaviti — Gibraltar.

WASHINGTON, D. C., 20. decembra. — Povodom preiskav po skupnem kongresovem odboru, ki preiskuje vojni položaj, kakoršen je bil pred japonskim napadom na Pearl Harbor, Hawaii, so prišle na dan razne tajnosti glede takozvenega Atlantskega charterja, ki je bil izdelan povodom se stanka med tedanjim našim predsednikom Rooseveltom in angleškim ministerskim predsednikom Churchillom.

Imenovani preiskovalni odbor je tem povodom tajne zapiske tedanjega podstajnika našega državnega oddelka, Wellesa, glede posvetovanj, ki so se vršila med predsednikom Rooseveltom in angleškim ministerskim predsednikom Churchillom.

1. Vojni položaj je bil tedaj za Anglijo slab, da je Anglija pričakovala tudi vojno Španski in je bila pripravljena na izgubo trdnjave Gibraltar. — Predsednik Roosevelt se je radi tega dogovoril z Churchillom, da bodo Zjednjene države zasedle portugalsko otočje Azore kot del skupnega načrta za vzdrževanje proste pre-

komorske poti preko Južnega Atlantika;

2. Predsednik Roosevelt je bil pri izdelovanju atlantskega charterja previden in radi tega ničesar obljudil, kar bi vodilo do ustanovitve vpljivne mednarodne organizacije v svetu poveznega poslovanja.

3. Churchill se je sestrantski protivil predlogu Zjednjene držav, kateri je določal vsem narodom jednako pravico dostopa na svetovna trgovščva v svrhu dobave surovin, katere so potrebne za blagostanje vseh narodov sveta.

4. Roosevelt in Churchill sta se tudi dogovorila, da bodo vzajemno posvarila Japonsko.

Sumner Welles je izjavil pred kongresovem odborom, da nikdar prišlo do omenjene medsebojnega svarila Japonski in da so to zadevni razlogi bili večinoma gospodarske vrste.

Na križarki Augusta, dne 11. avgusta 1941, je Churchill tudi obvestil našega predsednika, da je nameravala Anglija v svojem obupnem stanju zasesti Kanarsko otočje, in sicer na 15. septembra imenovanega leta. Churchill je tedaj tudi uva-

Jugoslavija zahteva besedo v odločitvi glede Trsta

London. — Edvard Kardelj, podpredsednik jugoslov. vlade, je dejal na velilnem shodu v Ljubljani, da bo Jugoslavija zahtevala besedo pri zavezniški odločitvi glede bodočnosti Trsta. Ona ne bo priznala odločitve mednarodne grupe, v kateri ne bi bila representirana. "Odločitev o tej zadevi na konferenci, na kateri bi imeli Amerika in Italija reprezentacijo, ne pa Jugoslavija, ne bomo sprejeli", je rekel Kardelj. — Prosjeta.

Ževal dejstvo, da bi Španski takoj pričela vojno radi imenovanega otočja in da bi radi tem ga bilo nemogoče braniti angleško trdnjavo Gibraltar.

Churchill je predlagal, da se o teh načrtih takoj obvesti Portugalsko in je v tem pogledu prosil Zjednjene države za pomoč. — Istodobno se je tudi skenilo, da bodo Zjednjene države v tem načrtu prispevale potrebne čete in ladje za zanesno zasedenje Azorskega otočja, in da se istodobno pozovajo vlad Zjednjene držav Brazilskih, da pošlje svoje čete na Azore kot znak vzajemnosti.

Kasneje se je bojna srča v Afriki za Anglijo izboljšala; Hitlerjeve čete niso nikdar prišle na Špansko in Ameriški vojski ni bilo treba oditi na Azorsko otočje, dasiravno je to bilo določeno v sedaj zgodovinsqem atlantskem charterju.

Hyde Park sedež UNO

Novozelandski ministr.

predsednik Peter Fraser, ki je na potu v London na prvo zborovanje UNO, je sedaj v Washingtonu in je predsedniku Trumanu predlagal, da bi bil za sedež UNO izbran Hyde Park, posvetno pokojnega predsednika Roosevelta.

Fraser je rekel, da mu je zelo žal, da mora biti opuščena veličastna stavba nekdajne Lige narodov v Ženevi v Švicariji, toda sedež UNO v Hyde Parku bi bil primeren spomin na predsednika Franklinja D. Roosevelta, največjega zagovornika demokracije in velikega prijatelja človeštva.

— Konferanca, ki je bila samo spočetka nekoliko vroča, poteka v prijateljskem duhu, bo kmalu končana in uradno poročilo se pričakuje v dveh ali treh dneh.

Mirovne pogodbe bodo sestavljene na slediči način:

1. Mirovne pogodbe bodo sestavljale samo države, ki so podpisale premire pogodbe prenemanimi državami.

2. Francija bo povabljen:

— Byrnesu in Bevinu na čast je bil v Kremlju v pondeljek zvezne pripredavanje svečan banket, na katerem je bil tudi maršal Stalin.

POZOR, NAROČNIKI . . .

Naročnikom naznamjam, da več ne požljujam potrdil za poslane naročnine. Zaradi potrdil poleg naslova na listo, da katerga dan, meseca in leta je načrtna plačana.

Uprava

KITAJCI ZASEDAO MANDŽURIJU

Iz tega, kako hitro prihajajo v Mandžurijo kitajske vladne čete, je mogoče domnevati, da bodo Kitajci do Novega leta zasedli Mukden in Harbin. Kitajski listi pravijo, da se imata kitajska armada za to zahvatiti samo dobrati volji ruskih oblasti.

Ko je kitajska armada proti koncu prejšnjega tedna zasedla Čangčun, sta bila navzoča tudi župana iz Mukdena in Harbina, po velikih svečanostih pa sta se takoj odpeljala z aeroplano v svoje mesto.

Republiški list Daily News v Peipingu poroča, da je kitajska armada, ki se je izkrcala v Hulutao iz ameriških transportnih parnikov, odkoraka severozapadno proti Mukdenu.

Nemško zlato na Španskem

Zastopniki Združenih narodov so v nemškem poslanstvu v Madridu zasegli eno tono zlata, ki bo prepeljano v Nemčijo, da ž njim razpolagajo zvezniške oblasti.

Zaplenjeno zlato je vredno \$1,250,000 in bo izročeno zavezniški komisiji za vojno odškodnino.

Candy

Washington, D. C., 23. dec.

Trgovinski oddelek zvezne vlade objavlja poročilo o letosnjih porabi sladčice, ozir. "candy". Iz tega poročila je poznati, da je naše prebivalstvo tekmo tega leta porabilo — 2,500,000,000 funtov candyja, oziroma, da je vsak prebivalec naše republike pojedel tekmo leta po 20 in pol funtov "bombov". Radi ponanjanja sladkorja se je moralno prebil vse ponekoli enkrat z menjenim sladkim uživanjem, ker inači bi prav lahko povzljilo še 700,000,000 naknadnih funtov candyja. Ostale dežele sestavljajo zlasti pa one v Evropi, že dobro let niso imele vnosilnih sladčic na razpolago.

Kupite en "extra" Victory bond pred koncem leta.

These are three of more than ONE MILLION YUGOSLAV CHILDREN WHO NEED YOUR HELP. After four years of exposure and starvation under Nazi occupation, these children face death this winter unless we send help immediately. To meet this emergency the AMERICAN COMMITTEE FOR YUGOSLAV RELIEF, 235 East 11th Street, New York City is calling for gifts of new and used clothing and shoes for shipment to Yugoslavia. Clothing may be sent to the Committee's warehouse at 161 Perry Street, New York, N. Y.

TURKI NE ODSTOPIJO ZEMLJE

Kot pravijo poročila iz Ankare, se Turčija ne bo vklonila ruski zahtevi, da ji odstopi nekaj ozemlja okoli Črnega morja in to sta odločno zatrtili vnačni minister Hasan Saka in gen. Kazim Karabekir. Oba sta izjavila, da se bo Turčija rajše bojevala kot pa odstopila kaj svoje zemlje.

Turški vnačni minister Saka je v poslanski zbornici rekel, da bo Turčija nadaljevala svojo politiko, da ne bo od nikogar ničesar zahtevala, pa tudi uikomur ničesar dela.

General Kaizim Karabekir, povelnih turške armade na kavkaški fronti tekmo osvobodilnih bojov, je rekel, da Turčija drugega ne preostane, kot da se bori, če bo Rusija vstreljala pri svoji zahtevi. Rekel je, da sta dve pokrajini, ki jih zahteva Rusija "vrat turškega naroda" (Dardanele in Bospor) ter "hrbtenica" (Kars).

V parlamentu je že bila debata, še predno je bila v Turčiji znana nova in obširnejša ruska zahteva.

Medtem ko so uporniške čete v Azerbajanu očitajo odpornost poslovanje in jugovzhodna Turčija je popolnoma odrezana od Irana, ki je skupni z njim podpisal pogodbo v Saadabur.

Vse to je tekmovanje med tremi sovjetskimi republikami Azerbajan, Aserbajdin in Georgija, da od Iranu in Tučije odtrga čim največ zemlje.

Iranski Azerbajan še vedno zagotavlja, da pripada teheran-

ski vladi. Ako pa bo v Teheranu premenjena vladna oblika, tedaj se bo vlasta v Tabrizu najbrže priključila sovjetskemu Azerbajanu.

Georgija je nenadoma prišla na površje in je izpodrinila sovjetsko Armenijo kot voditeljice v zahtevah po Karsu in Ardahanu. Te dve pokrajini sta bili dodeljeni po pogodbi v Sevres leta 1920 neodvisni Armeniji. Fetal Ataturk pa pogodbe ne nikdar priznal, je pokrajino zasedel in tri leta pozneje je pokrajino dobila Turčija po pogodbi v Lausanne.

Anglija in Združene države nista izjavili svojega stališča glede ruske zahteve o Karsu in Ardahanu. Po njunem mnenju je turška meja zadovoljiva in če hoče Rusija imeti kake izpreamembe, mora za nje prosi Organizacijo Združenih narodov.

Tehnično bi morala Rusija z svojo zahtevo počakati do aprila prihodnjega leta, ko poteka njuna medsebojna pogodba. Ta pogodba je določala, da Turčija odstopi zasedeni Batum, obdrži Kars in Ardahan.

"Glas Naroda"

"VOICE OF THE PEOPLE"

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakar, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
116 WEST 18th STREET, NEW YORK II, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRAUZENE DRŽAVE IN KANAD:

\$7.-: ZA POL LETA — \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—

ZA JUGOSLAVIJO — \$8.— LETNO: \$4.— ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni soboto, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK II, N. Y.

Telephone: CHelsea 2-1243

Zlato prihaja

Druga svetovna vojna je menda v resnici končana, kajti v Zjednjene države je zopet pričelo prihajati zlato iz inozemstva. Tekom minolega tedna je neka, za sedaj javnosti še nepoznana inozemska država poslala v Zjednjene države kar za \$16,000,000 zlata. To sicer ni mnogo, toda s tem se je pričel tozadnevi pričetek, in tekem prihodnjih par tednov pride k nam morda par milijonov več — zlatih dolarjev, in tekem leta 1946 pride k nam iz inozemstvo mnogo več milijonov zlatih dolarjev kot plačilo za blago, katero so pri nas kupile razne inozemske države. Izvoz zlata iz Zjednjene države je toraj končan in vpliv zlata, ki bode prihajati k nam v nadalje iz inozemstva, bode dokaj velik in tudi deležen, kajti to pomenja, da bode inozemstvo v nadalje plačevalo za tukaj kupljeno blago v gotovini.

Naša republika bode v nadalje prodala inozemstvu več blaga, kakor ga bode kupovala v inozemstvu, — skratka: posledica temu bode, da bodo dobivali v deželu zlato kot posledico nadaljnje trgovine. Tudi vrednost dolarja bode postajala v nadalje večja, kakor je bilo do sedaj; rezervni zakladci v bankah bodo postajali večji, kajti vlada bode zopet načrta svoje zlate obveznice v bankah, ki so članice zvezinega rezervnega sistema bank; ljudje bodo zamogli dobivati v teh bankah potrebna posojila na svoja podjetja in hiše za manjše obresti, kakor do sedaj, itd.

Tekom vojne je zlato redno odhajalo iz naše dežele. V decembri leta 1941 znašala je zlata rezerva Zjednjene držav \$22,737,000,000; današnja rezerva znaša \$20,045,000,000, oziroma \$2,692,000,000 manj. Najbolj se je ta rezerva pomanjšala tekem leta 1944, kajti vsa izvozna trgovina se je tekem imenovanega leta vrnila na polagi Lend-Lease sistema, ko za naše izvozno blago ni bilo treba plačevati v zlatu. Istodobno je naša republika kupovala tudi mnogo blaga v južno-ameriških republikah in drugod, za katero blago je bilo treba plačevati v zlatu.

Lend-Lease sistem je sedaj končan in nadaljnja trgovina bude razvijala sedaj zopet normalno, kajti skoraj vse dežele sveta že zopet obnoviti trgovino s Zjednjenimi državami.

V ostalem tudi naši takozvani touristi še dolgo časa ne bodo potovali v Evropo zapravljati svoj denar, kajti Evropa jin ne more ničesar nuditi za njihov denar. Zahavna potovanja in izleti se bodo toraj vsimerili proti južnim republikam našega kontinenta, kjer je obilo vsega, kar letovičarji potrebujejo v svrhu svojih zabav in razvedril.

Tudi iz Južne Afrike in Avstralije pride v kratkem mnogo tekem zadnjih let v tamošnjih rudničnih nakopanega zlata.

SLOVENESKE NOVOSTI

Glecoe, O. — Častno so bili žene sile so bili častno odpuščeni iz armade: Andy Mese, v službi 4 leta in v vojni v Afriki in Italiji; Nick Rose-pata, pri vojakih 42 mesecev in se boril na Pacifik; Edward Bostjančič, v službi 48 mesecev in se boril v Afriki, in Indiji; Milan Turkolj v službi tri leta in v bojih na Okinawi; Tony Kravanja, v armadi 37 mesecev ter v akciji v Angliji, Franciji in Nemčiji; Nick Numas, ki je leta 1943 v Franciji izgubil obe roki do zapestja in se še vedno nahaja v vojaški bolnišnicni. Trinidad, Colo. — Iz oboro-

Mrs. Agnes Yurkas umrla v Woodside, L. I.

V ponedeljek, 24. decembra ob 7. uri zjutraj je umrla v starosti 77 let, Mrs. Agnes Yurkas, soprga Mr. John Yurkas, st., bivajoča na 69-27 — 44th Ave., Woodside, L. I., N. Y. Pokojnica leži pri pogrebnem zavodu Urban Funeral Home, 42-17 — 69th St., Woodside, L. I. Pogreb se bo vršil jutri (v četrtek) s sv. Mašo v slovenski cerkvi sv. Ciriila na Osmi cesti in New Yorku ob deseti uri, nato na pokopališče sv. Trojice v Brooklyn, N. Y.

Mrs. Yurkas je bila rojena v Rakoveci pri Brežicah, Štajersko, in bila je članica Slovensko-Samostoj. Bolniško Podpornega Društva.

Naše najskrenje sožalje postalim.

AMERIKA IN DOHODKI DELAVSTVA

Napisal ELMER A. BENSON

Predsednik Izvršilnega Odборa v National Citizens Political Action Committee

Bodočnost pred nami je svetla.

Amerika ima naravna bogastva in tovarne, farme in delavnice, znanstvene in strokovnike predpogoje za produkcijo vsega potrebnega za svoje državljanje.

To je ona osnova resnica, stvarnost, katero so progresivne politične organizacije in poslovne unije vedno izpoljujevale in poudarjale v teku zadnjih mesecev in let. Ne le, da je to resnica, temveč istočasno je tudi izraz zaupanja dobrih ameriških državljanov v sposobnosti naše dežele, našega naroda in našega demokratičnega postopka.

V protislovju s tem naziranjem pa imamo pred seboj tudi izjave najbolj reakcionarnih in najbolj mogočnih krogov velikega ameriškega podjetništva, ki trde, da ne smemo pričakovati niti polne produkcije niti polne zaposlitve, ter da se moramo pripasati na "visoko stopnjo, zaposlitve". — Najbolj ekstremistični elementi med njimi so celo že objavili članke in pisma, ki nam hočejo dospovedati, da so "depresije korigrene Ameriki".

Danes, ko si delavstvo prizadava, da si ohrani izboljšani — četudi še vedno nezadostni — standar življenja, katerega je omogočila polna industrijska producija tekom vojne, se je vrgla vse ogromna propaganda mašina velepodjetništva, skupaj s svojimi zavezniki pri vedenju in ravnateljstvu velikih časopisov na to, da napravi našim poslovnim unijam odgovornost za neuspeh pri uvedbi polne zaposlitve.

Velepodjetniški krogi torek zagotovljajo, da ameriške poslovne unije škodijo farmerjem, veteranom in potroševalcem, ker zahtevajo, da ostanejo njihovi dohodki neprikrajšani. Toda prodri ne bodo.

Ameriški farmerji so namreč že spoznali temeljno da vpraševanje po njihovih pridelkov vsakokrat pada, kadar se znižajo dohodki delavstva, da vpraševanje pon jihovih pridelkov utihne in da postane polna produkcija na farmi nemogoča. Nemogoče je zatajiti dejstvo, da rodine, ki imajo nekaj več denarja tudi nekaj več potrošnjo.

Ona dolga kampanja ameriškega podjetništva, da se pričerja mezde delavcev v vojnih tovarnah z dohodki onih, ki v strmenih jarkih vrše svojo dolžnost — kampanja, katere cilj je bil, da zabilje zagodo med borce na fronti in delavce na domači fronti — je zdaj udarila nazaj. Ameriški vojaki, ki se zdaj vračajo s fronta, dobivajo ponudbe v industriji, ki dajejo še nižje dohodke kot njimi.

V gospodarskem in delavskem oziru bo seveda nekoliko neprilik. Več stavk je na vidiku. Kar nas je starejših, smo tega že navajeni, mladi naj se uči in pri tem nekoliko mislijo. Sicer bo po konečno vse dobro. Zakaj bi pa tudi ne bilo. V vojni niso sovražne bombe razbijale naših domov in tovarn. Teh slednjih imamo več kakor kedaj prej. Dovolj da producira za domačo potrebo in poleg tega pomagajo vpostaviti ostali svet iz razvalin. Dela bo za mnogo let, socialni red, se sicer počasi, toda stanovitno izboljšuje, neprilike, ki se znajo pojavit, bomo že kako premostili, kakor smo jih še vedno.

Gotovo, da s tem še ni rečeno, da smo brez vsekih skrbib in da nimamo posebnih želj za prihodnje leto. Imamo jih dovolj in velikih. Skrbi nas ostali svet, posebno oni deli zemeljske oble, kjer je divljal brezobziren boj, klanje, opustitev in ponižanje pod stopinjo

hova obupno nizka plača v vojski, mornarici in pomorski pehoti.

Vojak z ženo in dvoje otroki je dobival mesečno najmanj \$128. — V isti dobi, to je, v času najvišjega takozvanega vojnega blagostanja, je prejma tretjina ameriških delavcev od 10 do 30 odstotkov manj plačo kot ti slabo plačani vojaki. In danes se nudijo odslavljenim veteranom približno iste možnosti.

Velepodjetniki so izjavili, da so delavci nespametni in da s svojimi zahtevami pretiravajo. Ljudje, ki delajo take izjave v prilog podjetništva, imajo plače, ki jim prinašajo po \$100 ali \$200 tudi v času, katerega prespijo. Njihovi otroci ne bodo morali jesti manj radi tega, ker je zdaj konec vojne.

Poslovne unije pa so prepirčane, da je popolnoma nepotrebno, da bi katerikoli ameriški otrok imel v miru manj hrane ali oblike, združniške ali vzgoje kot v vojni. Povisiti plače, katere zahtevajo ameriški delavci, niso priboljški in ne presegajo tega, kar so že dobivali med vojno — gre le za

ŽELJE ZA PRIHODNJO LETO

Coraopolis, Pa. — Za novo leto je običaj delati sklepe in načrte, izražati želje in voščiti eden drugemu boljšo bodočnost ter seveda tudi ugibati in preročevati, kaj da bo prihajajo leto vse prineslo.

Kot narod, se Američani ne smemo preveč pritoževati tudi na poslavljajoče se leto. Vojna je končana. Seveda je mnogo mladih ljudij dalo svoje cene življenje, da smo ostali mi svobodni, pa se moramo tudi zavedati, da se jih bo veliko več povrnilo med svoje drage, kot smo prvotno računali, za kar smo usodi lahko hvaležni. Nakopičili smo po bankah in nakupili državnih obveznic na

človeškega dostojanstva. Niti mir ni mogel odpraviti vsega gorja. Še vedno mole gole razvaline proti nebu, na miljone ljudi brez strehe v mrazu, v enjih in bosi, brez zadostne hrane ali pa celo popolnoma brez nje, in smrt jim sledi v koso.

Zelimo torej narodom teh dežel, da bi srečno prestali to zimo in si vsaj za silo opomogli v prihodnjem letu. Posebno čutimo, želimo in upamo v to oni mnogoštevilni, ki smo zaledili luč svetlobe v katerikoli onih dežel. Kar nas je jugoslovanskega izvora nam je še predvsem pri sreči ona dežela, ki je pokazala tako divno lepoto neprekosljive vstrajnosti in smisla za svobodo, da nismo mi ne ostali svet tega pričakovali.

— ki je pa moral za to kruto dragi plačati s življenji in premoženji.

Zelimo torej, da bi si Jugoslavija kmalu opomogla in vzdignila iz razvalin in trpljenja povzročenega po barbariskem vandalizmu in sadistični nizkotnosti svojih podivljivih sosedov in domačih propagalistov.

Seveda vsaka previsoka želja vsakega posameznika se ne more izpolniti, toda dejstvo je, da bisi marsikdo našel zadovoljstvo, boditi v pridobivanju premoženja, v boju za obstoj, v družinskim življenju, v ljubezni, v domači fronti — je zdaj udarila nazaj. Ameriški vojaki, ki se zdaj vračajo s fronta, dobivajo ponudbe v industriji, ki dajejo še nižje dohodke kot njimi.

Za ugodno rešitev Trsta seveda tudi mi ameriški Slovenec lahko mnogo pomoremo.

Čimveč darujemo za staro domovino — katere pošiljatve gredo vse preko Trsta v Slovenijo — tem večji dokaz, da je Trst potreben Jugoslaviji. Podpirajmo SANS! On daje informacije nam in informira tudi našo ameriško in druge vlade o jugoslovanski potrebi Trsta.

Ne vzbujam rad sovrašta, pa vander, čemu so vtaknili Angleži svoje nosove v oni kot sveta. Ob polomu Italije so Lahje že računali, da bodo morali pustiti one kraje Jugoslaviji. Angleži so se vtaknili vmes samo za zdražbo. Sedaj ko so jih dali potuhe in jim vzbudili nove nade, bo Italiji mnogo teže pustiti one kraje kakor pa ob onem času. Menda so namervali pri tem nagajati predvsem Rusiju in niso pomisili, da imajo Angleži dovolj svojih lastnih štitnosti križem sveta in da jim Rusija pri tem lahko pomaga ali škodi, kar zadnje

Rojake prosimo, ko pošljemo za naročnino, ako je vam le priročna da se poslužujejo —

UNITED STATES
oxiroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER.

to, da se dohodki ne bi znižali za 25 do 50 odstotkov. Gre za povišek mezde na uro, ki naj nadomesti krajši delavni čas, in ki odgovorja zvišani produkativnosti.

Oni med nami, ki imajo same, ali malo podjetja, ali ki niso članji unija, morajo podpirati zahteve unija CIO, AFL in L. — Ako delavske zahteve propadejo, bodo trpeli vsi v depresiji, ki bo nastala. Le oni, ki so deležni velikanskih plač, bi uživali še nadalje vse dobre življenja.

Tudi ako bomo imeli 10 milijonov nezaposlenih v letu 1946, bo mogla industrija še vedno dejati ogromne dobičke, večje kot kdajkoli prej. Povišek v produktivnosti in tehnični napredki je to omogočil. Radi tega moramo zahtevati polno zaposlitve in polno produkcijo, a kongres mora skrbeti za zakone, ki bodo uresničili in vstavili te naše zahteve.

Čeprav je naša pravljica z temnomodrimi velikimi rutami, ki lepko pristojajo njihovim belim oblikam, Le malo teh Američanov je obutih v čevlje, kajti večina hodi raje bosonoga, kar je vsekako bolj zdravo.

V Tlacololu prihajajo domači tržiti, oziroma prodajati in kupovati domače potrebitine in tudi domače živali, kakor vole prešiče, koze, ovce, kokoši, puane, race, pave, opice, papige kanarčke, sladkorjev trs, koruso, kastorijo, kavo, kakao, banane, papaje, oranže, limone čebulo, česenj, črni fižol, salino, goveje meso, sunke, volovske jezike, ribi, aligatorje, lončne košare, čipke, serape in odcene, kar vse je pomešano z pravljicami.

Se že opaža. Upali smo, da se bo z zmago delavske stranke stališče oficijelne Anglike v tem ozirom kaj izpremenilo, toda marela je marela, pa naj bo črna ali rdeča vsaka odbija solnčne žarke. Vklju vsemu pa upajmo tudi v tem pogledu za ugodno rešitev, ker reakcija je na umiku križem sveta in odločno volja narodov bo končno zmagal.

Misljam, da se moramo končati leta tudi zahvaliti našemu časopisu in njih osobju, ki je ob pravem času zavzel pravilno stališče z ozirom na našo staro domovino. Ponosni smo na vas. Kjer tega niso stališči pa — "odputi jim saj ne vedo kaj delajo!"

Mnogo je tudi posameznikov, ki so gmotno in moralno doprinesli več kot svoj delež za našo izmuceno nekdanjo domovino. Ne bom imenoval imen, saj večinoma takoj vemo za nje. Hvala tudi njim in želimo, da tudi v bodoče s tem ostrajajo in dobe še mnogo pomočnikov.

Sklenimo in obljudimo, da bomo vsaj še prihodnje leto podpirali SANS, katero organizacija tako izvrstno vodi njeni Mirko Kuhel. Naša sveta dolžnost je, da prisiskoimo na pomoč svojim in nikakor ne smemo pozabiti "Odbora za Jugoslovansko Pomoč" katerega delovanje je tako lepo opisala Ana Krasna v črtici

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

IZKORISCANJE IN VNIČEVANJE KANAD. GOZDOV

Ottawa, 24. dec. — Osrednja kanadska vlada je ravnokar objavila svoje letno poročilo o poslovanju kanadskih gozdov. — Glasom teh poročil se v Kanadi pridobi vsako leto po 71,000,000 kubičnih čevljev lesa in sicer iz gozdom, kjer rastejo velika in starata drevesa, tudi iz gozdom, kjer rastejo drugovrstna drevesa, ki še niso dorasla. — Slednje vrste dreves pokriva v Kanadi še vedno 32 milijonov akrov gozdnega ozemlja in tega dreva se vsako leto vniči toliko, da se pridobi 320,000,000 lesa, tako da se zamore trditi, da se vsako leto vniči toliko gozdom, da se iz tega dreva

ZLATA V IZOBILJU, — LE NAJTI GA JE TREBA

Uprava muzeja v Toronto, Ont., je ravnokar objavila svoje letno poročilo o poslovanju kanadskih zlatoiskalcev in zlatih rudnikov tekom letosnjega leta. Muzejska uprava izjavila, da je zlatoiskanje človeku prirojena želja že od pamтивka, oziroma od ene dobe, ko so pred mnogimi tisočletji proglašili zlato kot veljavno izmenjavo, ali denar, ki je imel povsod isto veljavno ali vrednost. Uprava muzeja sicer ne poroča, koliko zlata se je v Kanadi pridobilo tekmo letosnjega leta, kajti to so posli provincialne kanadske vlade, pač pa daje zlatoiskalcem nasvete kako in kje je treba iskati zlato. V to svrhu je uprava muzeja objavila posebne geološke zemljvide, na katerih so dokaj natančno zaznamovani kraji, kjer je značilno zeleno skalovje med skalovjem granita, sjenita in porfira, kajti zlato je vedno najti med tem skalovjem v zemski globočini. V severni Kanadi je običajno najti zlate žile in tudi lege zlata ob neštetičnih jezerih v divjinji. Največ zlata so našli zlatoiskalci po naključju in sicer takoreč na zemski površini. Takih ležišč zlate rude in čistega zlata, je sedaj vedno manj, razen v krajih, kateri geografično še vedno niso preiskani in raziskani.

DENARNA PODPORA ZA REPUBLIKO POLJSKO

Kakor smo že poročali, nabirajo kanadski državljanji denarni prispevki za pomoč prebivalstvu republike Poljske. — Naknadno se našemu uredništvu poroča iz Kirkland Lake, Ont., da so tamošnji državljanji poljskega izvora dosedaj nabrali v to svrhu nekaj nad 800 dolarjev. Z nabranim denarjem bodo nakupili razna zdravila in opreme za bolnišnice na Poljskem. Po vsej Kanadi so nabrali dosedaj nekaj nad \$250.000 v imenovanem svrhu.

PATRIOTIZEM V SOUTH CARADOC, ONT.

South Caradoc, Ont., 25. decembra. — Farmer Edgar Doane, čevar farma je v bližini tukajnjega naselja, se bavi z prešičerjo, in naznana, da je imel letos dokaj sreče, kajti v svinjaku ima lepo "prešičeko", katera je svojo rarejno leto že trikrat pomnožila in sicer tekom zadnjih desetih mesecov. Najpreje je "vrgla" deset mladičev in sicer v minilenu januarju; v drugič, oziroma 28. maja, jih je prišlo osenna "ta svet", in dne 1. novembra t. l., je tem sledilo še devet nadaljnih bodočih prešičev. Farmer sedaj računa, koliko klobus bode tekom prihodnjega leta izdelal in izdeluje že sedaj potrebov kadilnico za gnjati in plečeta.

DOMACA PRIREJA KUN

Edmonton, Alta, 25. decembra. — Mrs. Doris Dowdell, ki živi na deželi v bližini tukajnjega mesta in ki je mati trileta stare hčerke, se zabava z tem, da redi na svojem vrtu v močni ograji, — kune. To sicer nič izvanrednega za tukajnje ženske, toda nekoliko in-

Slovenci v Kanadi

POZORNOSTI VREDNE PREDVE V KIRKLAND LAKE, ONT.

Slovensko Pevsko Dramsko Društvo "Triglav" bo obdržalo svojo vsakoletno zabavo na starega leta večer s pomembnim prizorom: Slovo Starega in prihod Novega Leta. Zabava kot vsako leto se bo vrnila v Medoševih prostorih, kot vedno z vsestransko potrežbo kakor spada za resnično in iskreno zabavo. Začetek bo zgodaj večer, in to takoj po sedmi uri. Na obilno udeležbo, vabi članstvo zboru.

Za dan 6-tega januarja 1946 zvečer ob 8 uri pripravlja Lokalno Veče za pomoč narodom v Jugoslaviji javni shod, in ponovo predavanje o razmerah v novi Federativni Jugoslaviji. — Kot glavna osebnost bo ta večer med nami Raymond Arthur Davies, poznani kanadski pisatelj in častnik, kateri se je nedavno povrnil iz naše domovine kjer je kot tujezenski ročevalc imel priliko, da se na svoje oči prperiča o dejanskem stanju v razmerah v deželi brezprimernih junakov. — Ta shod se bo obdržaval 6-tega januarja v Strand Theatru. Še lažje pa bo zapomniti, ako rečemo, prvo nedelo v januarju. In zvečer ob 8-mi uri. Gledališče bo odprt pol ure poprej, in do prihoda Mr. Davisa bo navzoč zavabal tamburaški zbor "Tito".

Na znanje odbornikom in članstvu lokalnega Veča za pomoč narodom v Jugoslaviji, da se bo vrnila redna seja zadnjedenedelje v Decembru. In sicer ob 2. uri popoldne v prostoru Ukrajinskega Delavskega Doma 23 Hudson Bay Ave.

Pozdrav in čestitke vsem zavednim Slovencem-Jugoslovom in splošno Slovanom —

Malija Otoničar.

vanredno pa je, da Mrs. Dowde, kune, ki imajo najlepšo kožo, sama ubije, odere in vstroji dragocene kože. Pred sedmimi leti, ko se je podjetna ženska preselila na deželo, ni vedela ničesar v prireji kun, toda z pomočjo knjig in izpravščanja ter navetov, katere je dobila od lovec, se je dokaj izurila v svojem novem poklicu. Lani je imela v ograji kar sedemsto kun, toda ker je bilo delo z kunami pretežljivo, je število kun pomanjšalo, tako, da jih ima to zimo le nekaj nad sto. Tekom let se je navadila, kako je treba kune usmrstiti, da se koža ne poškoduje in kako jih je treba hitro odreti. To delo jih gre sedaj prav hitro izpod rok. Le vsakdanje krmiljenje teh živalic je nekoliko težavno, kajti v to svrhu potrebuje dnevno kakih sto funtov konjskega mesa, moko in drugih primes. Vso to zmes potem naloži v leseno posodo, kar pelje potem v otročjem vozičku k gajbam kun. Skrbeti mora tudi za to, da imajo kune vedno svežo vodo na razpolago, tako, da mora svoje kune kar po štirikrat na dan obiskati. Poleg tega je treba tudi vsaki dan vse gajbe osnažiti, kajti tudi skrbeti za bolne kune, da zopet ozdravijo, kajti kuge kun so izredno dragocene. Za svoje delo dobi vsako leto najmanj po \$1500.00 dobička.

Za ameriške Slovence sestavil Dr. F. J. KERN avtor Angleško-slovenskega Besednjaka

Angleško-Slovensko BERILO

Najboljši pripomoček pri učenju angleščine za starejše, ali mlajše za učenje angleščine.

Cena \$2.— s poštnino

Knjiga je ilustrirana in v platno vezana.

Naročila sprejema:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 West 18th St., New York 11, N. Y.

Jugosl. žena v borbi za svobodo

Izčrpano iz knjige: "BORIMO SE", ki jo je izdal Uredništvo "Naša Žena" v Sloveniji.

Delavka iz Most

Mimi Mlinarjeva, Maruša, roko, da se mu je pocedila iz zapestja kri. Zatulil je od bočine, izpustil arietranko in zakljal. Obe sta ta trenutek izbrali in mu srečno utekli.

Pozneje je odšla Mimi v partizane. Dodeljena je bila v Ljubljansko brigado in postala politkomisar čete. Ko je imela brigada v nemški ofenziv hude borbe s sovražnikom, je Mimi neustrašeno streljala nanj. Podrla je prvega nemškega bandita. Streljala je vnovič. Že je sama začutila, da ima pod koleno prestreljeno nogo. Še vedno je streljala. Še drugič jo je nekoliko oprasnilo, toda tudi ona je podrla drugega bandita. Te ji je dal toliko poguma, da ni mogla odnehati. Tedaj jo je zadelo tretjič, to pot v hrbot. Omahnila je in čez tri dni v strašnih bolečinah umrla.

Mimi ni samo ena. Mnogi jih je, ki mrtve počivajo po naših hostah, še več pa jih je policija že dolgo iskala. Že je hotel odvesti. Tedaj je Mimi skočila k njima, se sklonila in z vso močjo ugriznila fašista v njihove vrste.

Z osvojenega ozemlja . . .

Deseti mesec že poteka, odkar je okupator moral zapustiti deželo vinogradov v belimi zdianicami, deželo breskev in črešenj, deželo narodnih plesov in belih noš, deželo, kamor se vrne pomlad že v februarju in od koder se jesen počasno pozno v letu, v novemburu. To je dejela Kolpe in Lahinja, to je naša Bela Krajina.

Res je trta v Beli Krajini vedno bogato obrodila, če ni bilo hujših neviht, ter polnila sode in žepe belokranjskih kmotov. Toda, kdor je hodil v prejšnjih časih po vaseh ob Kolpi, je videl v kmečkih koker redko kje v Sloveniji. V teh vaseh bajtarji niso rastli kot človeški naraščaj. Rastli so divje in brez pomoči, kakor mladiči gozdni živali. Ni bilo časa zanje, starši so garali in se izmučeni do smrti od večerih vratih v koče, ki so nudili streho družini, pa tudi koži in praščiu obenem. Pa vendar so v belokrajskem ljudstvu glorificirali nekje tičale zdrave sile, ki so stremele k temu, da se odvrže to težko življenje in dosegne novo, lepše. Ta njihova sila se je sprostila v njih ob največjih praznikih, ko so zaplesali svoje priljubljene plese. Ta zdrava sila v slovenskem kmetijem človeku nikdar ne umre in tudi v Belokrajskih ob Kolpi ni umrla. Ta zdrava sila je privredila belokrajsko ljudstvo do dejanih. S ponosom lahko trdijo, da je njihova dežela med prvimi obračunalna z belimi in plavimi izdajalcem na Suhorju in drugje; da je njihova dežela prva izvedla volitve v narodno oblast; da iz njihovih polj že leta črpa narodna vojska živeč; da se je belokrajska žema med prvimi prebudila in se pogumno vključila v borbo za izgon okupatorja in za boljše življenje; da belokrajska žena, izvoljena v krajevne, okrajne in celo v okrožni narodno osvobodilni odbor, aktivno sodeluje in budno spreminja gospodarsko in politično življenje svojega ljudstva in vsega slovenskega naroda. Res se še ni življenje v bajtah ob Kolpi mnogo izpremenilo, ker je vojska, kajti je treba dati vse svoje sile in ves preostali živeč narodni vojski, da bo prej zmačala. Toda že je novi zrak za

vel v tasi, že se je novo, vedno življenje zakorenilo v njih. Žene iz koč ob Kolpi se vračajo v volišči ponosne nazaj med svoje trte. Pa niso le ponosne. V polni meri se tudi zavedajo novih pravic in s tem tudi novih dolžnosti.

Zene Bele Krajine znajo braniti svoje in svojega naroda pravice. Zgodilo se je, da se med volilce pomešali narodovi sovražniki in poizkusili podtalno in zahrbitno škodovati. S klici nezadovoljstva so hoteli rušiti, ker je narod gradil. Vpili so: "Kaj bomo z ženskami! Kjer imajo ženske volilno pravico, tam gremo moški lahko kar stran. Vse bo šlo po zlui!" Naše žene so jih razkrinali: "Ni vam za to, da bi me ne volile, marveč za to vam gre, da bi nihče ne volil. Da bi narod sploh ne volil, to bi vi radi dosegli."

Mednarodni ženski dan, 8. marca, so žene na Suhorju proslavile na poseben način. Pred sestrami leti, ko se je podjetna ženska preselila na deželo, ni vedela ničesar v prireji kun, toda z pomočjo knjig in izpravščanja ter navetov, katere je dobila od lovec, se je dokaj izurila v svojem novem poklicu. Lani je imela v ograji kar sedemsto kun, toda ker je bilo delo z kunami pretežljivo, je število kun pomanjšalo, tako, da jih ima to zimo le nekaj nad sto. Tekom let se je navadila, kako je treba kune usmrstiti, da se koža ne poškoduje in kako jih je treba hitro odreti. To delo jih gre sedaj prav hitro izpod rok. Le vsakdanje krmiljenje teh živalic je nekoliko težavno, kajti v to svrhu potrebuje dnevno kakih sto funtov konjskega mesa, moko in drugih primes. Vso to zmes potem naloži v leseno posodo, kar pelje potem v otročjem vozičku k gajbam kun. Skrbeti mora tudi za to, da imajo kune vedno svežo vodo na razpolago, tako, da mora svoje kune kar po štirikrat na dan obiskati. Poleg tega je treba tudi vsaki dan vse gajbe osnažiti, kajti tudi skrbeti za bolne kune, da zopet ozdravijo, kajti kuge kun so izredno dragocene. Za svoje delo dobi vsako leto najmanj po \$1500.00 dobička.

Po vseh vaseh Bele Krajine so tiste dni pekle kmetice in pripravljale razne prigrizke za partizane. Iz zidanic so vozile sode z vinom. Naj tudi partizani vedo, kaj pomeni ženam 8. marca. Na proslave so hodile v povorkah, z zastavami na čelu, s pesmijo na ustih. Prevevale so največ tiste pesmi ki so jih same zložile in jim tudi napev same naredile. Po vsej Beli Krajini so goreli kresovi, s hiš in zvonikov so visele zastave, preko cest pa so se vili široki trakovi z napisom: "Naj

Naznanilo in Zahvala

Zatostnega sreca poročilom, prijateljem in znamenjem, da je po dolgi bolezni preminil dne 30. oktobra, 1945, v starosti 62 let, naš ljubljeni soprog, oče in brat —

FRANK MAVRI, Sr.

Rojen je bil v vasici Orehek, pošta Čerkno na Primorskem. V Ameriko je prišel leta 1907. Član je bil društva 204. A. F. U. Windber, Pa. — Bolehal je tri leta in pol za silicosis.

Pokopan je bil po katoliškem obredu na Richland pokopališču v Richland Township.

Lepa bivala vsem organizacijam, društvam, sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so ga obiskali na marščkem odru. Hvala tudi za darovanje krasnih venčev, sv. maše, avtomobile, in tudi vsem, ki so nam poslali žalostinke in nas tožljili v uru žalosti; in vsem, ki so se udeležili pogreba.

Torej se enkrat naša srčna bivala vsem skupaj za vse dobro storjenega.

Tebi, dragi soprog, oče in brat, naj Ti bo lahka ameriška zemlja.

Zaljuboči ostali:

AGNES MAVRI, sopraga;

FRANK, sin (pogrešan v vojni).

Hčere: FRANCES, A. N. C. v Koreji; ANNA v Johnstownu, Pa.; JULIA, v Bronx, N. Y.; KATERINE in Mary, doma;

JOSEPH, brat v Milwaukee, Wisconsin, in pet sester v starci domovini.

Windber, Pa., dne 13. decembra, 1945.

žive hrabre partizanke, naj žive skupščini, kako bi dvignili gospodarstvo v našem okrožju, kajti so dvignili pravico v pravljicu, kajti so dvignili pomagajmo našim borcem! Žene iz Gradaca, Semiča in Višnje so s svojimi programom obiskale tiste vasi, kjer se proslava ni vršila. Odtrgale so se od svojega dela in obiskale tudi vasice, kjer niso še nikoli imeli nobene oderske predstave.

Najlepša in najbolj svečana pa je bila proslava v prestolnici osvobodilnega ozemlja, v Črnomlju. Ta proslava je bila namenjena vsej Sloveniji osvobojeni in še neosvobojeni. Ob navzočnosti partizanov in partizank, mladine, žena in starčkov je sprejela slovenska borka in požrtvovna slovenska skupščina, kako bi dvignili gospodarstvo v prezbldbudo od najvišjih predstavnikov civilne oblasti, od Izvršnega Odbora OF slovenskega naroda, kakov tudi na najvišjih vojaških oblasti ter tudi Centralnega Komiteja Komunistične Partije Slovenije. Slovensko Narodno gledališče je za ta dan naštudiralo pester izbor pesmi in recitacij ter uprizorilo Klopčičev igrokaz "Mati".

Pred kratkim je zborovala v Črnomlju prva okrožna Narodno osvobodilna skupščina v Sloveniji in Jugoslaviji, okrožna skupščina Bele Krajine.

HEKTORJEV MEC

R O M A N :

Spisal RENE La BRUYERE

(17)

"Kdor vabi na epitalam, bi se moral najprej naučiti plesati," je rekel rezek glas nedaleč od nju.

Namen je bil očiven; že način, kako je gospod de Pontgigion izrekel te besede, je dokazoval, da išče prepira.

Mraz me je izpreletel in ustavila sem se, skrivajc opazujc obraz svojega kavalirja, ki je v moje silno začenjenje nadaljeval svoje okorne skoke, ne da bi pokazal kako vznemirjenost.

"Tačo trudna sem . . . Za Boga, gospod, prestanijo," sem poprosila.

Groza me je bilo posledie tega izziva. Vzlije zatonom in naredbam je bil dvoboje se takov: vokorenjen v običajih tedanje družbe, da jo moška čast za vsak najmanjši povod zahtevala krv.

Baš dvoboja se je hotelo vitez: toda meni je zadošal že pogled na njegovega nasprotnika, da me je obdila kurja pol.

"Nikoli," sem pomisila sam pri sebi, "nikoli si ne bi mogla oprostiti, ako bi se dva človeka po nesporazumijenju zaradi mene izpostavila smrti." Zaskaj končno sem vendarje juž prva prezira barona in gospoda de Pontgigion me je smel po pravici smatrati za lahkonico in koketno. Moja dolžnost je bila storiti vse, da preprečim žalostne posledice svoje objestnosti.

Gospoda se je spet oglasila. Ne pomnim več, kdo me je prisel povahiti; odklonila sem s kaj vsem kačko pretvezo ter se ukrala v stranskih gospoda de Pontgigion.

Našla sem ga na samem. Slomel je ob drevesu, ves žalosten in mrk. Ko me je uzrl, se je zdrnul.

"Ali se vam ne zdi, gospod, da je tu prevoč?" sem ga ogorila. "Za šotorom sem opazila svež in senčnat kotiček, ki me miče da nikoli tega. Povedite me tja, da se nekoliko oddahnem."

"To je milost, gospodična, ki ne bi bila predraga plačana, pa da moram dati zanjo vso svojo srčno kri."

Fraza, ki bi se zdela v kakem drugem trenutku plehka in pretirana, je bila v teh okolnostih presulinjivo polna resnobe.

"Gospod de Pontgigion," sem vzklíknila, "mar se hočete res dvobojevati?"

"Na razpolago sem gospodu markizu. Pričnam celo, da strnjam, ker v tem trenutku še ešak njegovega poziva."

To bi bilo kaj neprijetno. V takem primeru bi moral govoriti glasneje in tega ne želim, ker se bojim hripavosti."

"Tedaj ga hudo sovražite?"

"Včeraj ga Že nisem poznal; danes je on tisti človek v vsej Franciji, ki bi mu najrajsi boril šest palev jekla v želodec."

"Kakšna nemudna jeza!"

Izkusila sem se šaliti, da bi prikrila svojo zmedenost.

"Gospodična de la Romade," je povzel nekam trpko, "kadar ljubita dva isto žensko, je eden izmed njiju odveč, jelite da? Sodba božja, kakor so jo poznali naši predniki, naj odloči tudi med nama."

"In kdo vam je porok, gospod, da se sreči, ki vam je do njega, ni že zdavnaj nepreklicno odločilo?"

"Oh, prav imate, gospodična, blazen sem; govorim, kakor da morem izsiliti ljubezen s tem, če odstranim tekmeča! . . . Oprostite mi, Renée, namenil sem se bil, da vam zamolčim svojo brezupno strast; a prepustiti vas drugemu — to je več, nego znorem. Molite za svojega ženina, zakaj obljubim vam, da mu ne bi do poslednjega diha branil poti do nje, ki mi je dražja od vsega na svetu."

"Čeum se hočete boriti z gospodom de Marchezallier za nekaj, cesar mi nihče ne misli dati!"

"Bože moj! Kaj hočete reči?"

"Gospod de Marchezallier ni moj zaročenec in kolmen se vam, da nikoli ne bo. Ali vas mora to pominiti? Ali boste sprito re gotovosti se iskali prepira z njim zaradi njegovega besedstva bahaštva?"

"Gospodična de la Romade, pravkar sem vam približal, da vas ljubim bolj od svojega življenja; toda sami bi me prezirali, če bi zaradi vas ostavljal svojo čast. Zdaj, ko je sporazet, se ne morem več umakniti."

"S tem, da ste me izbrali za kumico svoje 'Chaillette', gospod, ste mi — tako vsaj mislim — priznali nekaj pravice do nje! Zahtevan torej, da je ne izderete nikoli drugače kakor v plemenit in pravični namen . . . In v tem primeru se mi vidi, da bi se smel samo gospod d'Hoedock čutiti žaljenega . . ."

"Smijejet se, gospodična Renée . . . Kako rad bi se dal ubiti za tak nasmeh?"

"Kdo govorji o smrti? Živite in pustite tudi druge, naj žive! Ako je vzel gospod de Marchezallier vaš iziv na znanje, ne bom jazista, ki bi vas zavajala v strahopetnost; a če bi se izkazalo, da vas ni slišal, zakaj bi mu ga ponavljali do hripavosti?"

"Naj bo!" je dejal. "Ne pristojí mi, da bi se upiral vašim prošnjam; tem manj, ker mi je dušo nočjo tako polna sreče, da bi najrajši objel ves človeški rod . . . Draga, draga Renée, kako sta dobri! Ali mi dovolite, da vam povem se enkrat . . ."

"Ne dovolim vam ničesar, ker nisem svobodna . . . A tudi prepovem vam ne . . . Peljite me nazaj, da ne opazijo najine odsočnosti . . ."

Zdaj se mi je mudilo spoznati namere markiza Horrica. V svojem mladostnem zaupanju sicer nisem dvomila o izidu boja, ako bi pristo do njega. Zmagovalec bi bil gotovo gospod de Pontgigion. Toda ob misli, da naj bi kri ordečila zarjo najine ljubezni, me je stresal miraz.

(Dalje prihodnjic.)

Kako je bi Mussolini odpeljan

Na sodnijski obravnavi v Nürnbergu je polkovnik Otto Skorenczy izpovedal, kako je s 50 nemškimi padalci odpeljal Mussolinija iz hotela vrh najvišje gore v južnih Apeninih Gran Sasso. Treje aeroplani so pristali 50 jardov od hotela,

Dopisi

Zabava "Domovine" v Brooklynu

Brooklyn, N. J. — Prosim Vas, da mi dovolite prostora za par vrstic. Prvo leto za božične praznike, kot naročnik "Glas Naroda", imam priložnost, da na tem mestu vočinim vesele božične praznike in srečno Novo leto 1946, vsem uslužbenec v pisarni "Glas Naroda", kakor tudi vsem naročnikom tega lista.

Tudi pevsko in dramatično društvo "Domovina" se bode spominjalo teh naših zaslужnih fantov in mož, ne samo članov omenjenega društva, ampak vseh, katerih ima društvo povelje, — slovenskih fantov in mož, kateri so se vrnili in se še bodo vrnili v bližnji bočnosti.

V prid tem, društvo "Domovina" priredi "Beer Party", v soboto, dne 29. decembra, 1945 v Slovenskem Domu, 253 Irving Avenue, Brooklyn, N. Y. Dobrček te prireditve je namenjen, da se v bližnji budčnosti priredi vrnivščim fantom in možem zahaviti večer, da se bodo ti naši vrnivšči horilci zabavali in večer med svojimi. Vse stroške krije društvo "Domovina". To je namen te "Beer Party".

Vabljeni ste vsi, da se vdeležite te prireditve. Pevsko društvo "Domovina" je večkrat že priredilo zabave v prid našim fantom in jim posiljata zavitek od katerih je društvo imelo naslove, sedaj pa bode vse osebno povabilo. Oh priliki prireditve, bo društvo "Domovina" dalo občinstvu eno uro pevski božični program. Društvo bude proizvajalo same božične pesmi ob tej priliki.

Družič pa bodo prazniki veseli za marsikatero družino, kajti povrili so se naši sinovi in moži od vojaške službe — Služili so in dosegli zoper svetu "mir". Vrnili so se med svoje drage (tako ravno še ne vesi) in mnogih nikdar več ne bo. Znago so dosegli tudi naši slovenski boreci v službi Streliča Sama, le žal, kakor že omenjeno, da mnogih več ne bo.

Slava jim! Spominjali se jih bomo mi, kateri smo ostali doma, posebno v teh božičnih prazniki, kateri bodo zoper v miru praznovani, in se v molitvah spominjali naših padlih junakov. Marsikatera solza se bodo pretočila v teh praznikih.

Pozdrav!

Valentine Capuder.

Silvestrov večer v Pittsburghu

Pittsburgh, Pa. — Silvestrov večer je star slovenski praznik. — Stara navada in običaji so nam velevali, da se zadnji dan v letu malo razveselimo, da pozabimo krize in težave starega leta, obenem pa gledeamo in upamo, da bo novo leto prineslo veliko več zadovoljstva in sreče. Tudi v Pittsburghu smo tega navajeni. — Letos bomo končno lahko rekli, da smo veseli, da je pravice v sredini svet zmagal v vojni proti najkrvolečnejšim sovratom, Hitlerizmom in japonskim militarizmom.

Silvestrovo veselico prirejajo skupna podpora društva in Slovenski Dom. — Društva in odborniki želijo, da se ta večer zberemo vsi tukajšnji Sloveni in Slovenke v skupni domači hiši, v Slov. Domu, sežemo v roke in vočimo srečno novo leto, kakor ena velika družina katerih članov se počasi izmičejo iz naše sredine. Čisti dobrček pa je namenjen žrtvam zvez

rinskih napadalcev na naš narod v starci domovini.

Program veselice bo zanimal stare in mlade. Za mladino bo igrala Duquesne Tamburitz v plesni dvorani (za nas pa, ki smo bolj vajeni domačega plesa, pa bomo imeli izvrstnega harmonikarja. Na razpolago bo domači prigrizek in tudi za suha grla ne bo ničesar manjša. Torej čemu bi šli iskat zabave potujih, dragih klubih, ko se nam nudi tako izborna priložnost užiti par veselih užitkov doma.

Poleg tega pa imamo še druge točke na mislih. Vsega ne bom opisoval. Vem pa, da bo vsak šel domov pomlajen za nekaj let, kajti samo to, da smo prišli vsaj enkrat skupaj, bo ostalo v trajnem spominu in zavesti, da smo kot zavedni Sloveni storili našo sveto dolžnost in se z našim delom spomnili na naše krvaveče brate in setre na rodni grudi.

V tej zimski kampanji za zbiranje oblike smo prejeli približno 4 tone. Lahko si predstavljamo veselje naših "junakov v cunjah", ko bodo prejeli te stvari. Hvala vsem darovalcem in delavcem, ki vse lepo povežejo. Dalje so društva zoper prispevala primerne vsočte za nakup zdravil in živeža. To dokazuje, da se naša naselbina zaveda svoje odgovornosti in da počasi izvršujemo svojo bratsko ljubezen.

Torej na veselo svidenje na Silvestrov Večer! — *F. Oblak*.

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsak danjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

HELP WANTED :: ŽENSKO DELO

M E N D E R
on Infants & Children's Sweaters
STEADY WORK—GOOD PAY
Pleasant Working Conditions
ELITE FASHION KNIT
250 MOORE ST., BKLYN, N. Y.
BMT Subway 14th St. Line to
Morgan Ave Station

(246-252)

MALE & FEMALE HELP WANTED

O P E R A T O R S
(MALE OR FEMALE)
H A N D S E W E R S
F I N I S H E R S
Good Pay — Steady Work — Pleasant
Working Conditions
Apply: LEE HY DRESS CO.
15 DUFFIELD ST., BROOKLYN
(247-253)

(246-252)

NEW JERSEY ::

H O U S E K E E P E R O R C O U P L E — To live in nicely furnished 3 room attic apartment with private kitchenette & bath. — Housekeeper principally for cooking for small family. — Some light housework. — Must be experienced. — Husband can have outside job but devote little time to odd jobs around 1 family house. — Telephone JOURNAL SQUARE 2-0245 or JOURNAL SQUARE 2-2009

(245-251)

HOUSEKEEPER

A L L A R O U N D O P E R A T O R
MUST BE EXPERIENCED
STEADY JOB
\$40 — \$45
PLUS COMMISSION
5 DAY WEEK
Apply
CHARM BEAUTY SALON
1044 OGDEN AVE., (corner 165th St.)
BRONX, N. Y. — Jerome 8-3140
(245-251)

(245-251)

GIRL OR WOMAN

LIGHT HOUSEWORK
No children — Sleep in or out
NICE SALARY
CALL ALL WEEK
90 EAST 39th ST., BROOKLYN
Phone SLcom 6-5043
(245-251)

(245-251)

HOUSEWORKER

ALSO
TO TAKE CARE OF BABY
Sleep in or out — Good Pay
Pleasant surroundings
WRITE BOX V. A. 103
120 BROADWAY, N. Y. C. Room 736
(248-250)

(248-250)

BUTCHER

for Store
Good pay: Steady job
QUALITY PORK STORE
35-60 JUNCTION BOULEVARD
CORONA, L. I.
Haveney 9-5585
(248-254)

(248-254)

BOYS

NO EXPERIENCE NECESSARY
G E N E R A L F L O O R W O R K
70¢ per hour — Permanent
5 day week — Union shop
G E N E R A L T O W E L & A P R O N S U P P L Y
108 DOBBINS ST., BROOKLYN
EV 9-3516
(248-254)

(248-254)

PORTEUR

FOR CLEANING BUILDING
Good pay: Steady job: Congenial surroundings
PERFECT UPHOLSTERY CO., INC.
54